

Weerbaar Online: online agressie bij personen met een lagere emotionele ontwikkeling

Anno 2024 zijn personen met een verstandelijke beperking actief aan de slag met digitale media. Hun digitale gebruikspatronen zijn te vergelijken met die van personen zonder beperking. Ook zij gebruiken deze technologie om onder andere te communiceren met vrienden, om zich te ontspannen, om hun sociale identiteit te ontwikkelen en hun relationele en seksuele identiteit te vormen. Om dit op een mediawijze manier te doen hebben personen met een verstandelijke beperking extra ondersteuning nodig. Het gaat dan niet zozeer over instrumentele vaardigheden, wel over moeilijkheden op vlak van onder andere: uit zichzelf loskomen van schermen; het inleven in de online wereld en de ongeschreven regels binnen de online wereld; begrijpen van foto's, filmpjes en berichten; het onderscheid maken tussen virtueel en echt; sociale finesse; beïnvloedbaarheid. Bovendien maken ouders en professionele ondersteuners zich grote zorgen dat mensen met een verstandelijke beperking meer worden blootgesteld aan ongepaste inhoud of schadelijke ervaringen meemaken, zoals online gepest, misbruikt, misleid, bedreigd of verleid worden tot seksueel getinte verzoeken of tot het vrijgeven van persoonlijke informatie.

“Een extra hoofdstuk in een boek van Anton Došen waarbij gefocust wordt op het digitale leven van personen met een verstandelijke beperking, drong zich dan ook op.” Weerbaar Online is daar een eerste aanzet toe.

Gedurende een tweejarig praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek, uitgevoerd door UCLL, werd een handelingskader geschreven gericht op ondersteuners van personen met een verstandelijke beperking. In een vervolg hierop werd door UCLL, in samenwerking met Mediawijs een praktische gids ontwikkeld. Deze praktische gids biedt handvatten en tips over hoe je kan omgaan met online agressie vanuit het kader van emotionele ontwikkeling. Het eerste deel is een handleiding die de gids omkadert. We bespreken hierin eerst de emotionele ontwikkeling in het algemeen en staan kort stil bij online risico's bij personen met een verstandelijke beperking. Vervolgens worden de vijf verschillende fasen van emotionele ontwikkeling diepgaander besproken en wordt er een vertaling gemaakt naar online agressie bij personen met een verstandelijke beperking door gebruik te maken van verzamelde casussen. Tot slot worden er handelingsstrategieën aangereikt om in de praktijk mee aan de slag te gaan en is er een invuldocument klaar om deze strategieën voor je eigen cliënt te formuleren. Starten doe je steeds met een oefening waarin je bepaalt in welke emotionele ontwikkelingsfase de cliënt zich bevindt, dit kan vanuit een inschaling met de SEO-R22 of SEO-V3 of vanuit de behoeften van de cliënt. Als je de behoeften van de cliënt achterhaald hebt, kan je starten met het op zoek gaan naar handelingsstrategieën die je kan gebruiken bij je eigen casus.

Ondertussen werden er reeds 1000 exemplaren van Weerbaar Online gratis verspreid onder Vlaamse hulpverleners en een 400-tal exemplaren in het Engels gingen naar buitenlandse geïnteresseerden. UCLL wordt op regelmatige basis geconsulteerd om met de praktijkgids en het handelingskader aan de slag te gaan in teams. Ook binnen de verschillende opleidingen tot Mediaccoach van Mediawijs is Weerbaar Online een vast onderdeel. Er liggen plannen om het

instrument nog toegankelijker te maken en te vertalen naar andere professionals/doelgroepen, maar hiervoor ontbreekt voorlopig nog het nodige budget.

Informatie over de indiener

Mediawijs (Digitale Inclusie) ism UC Leuven-Limburg (Inclusive Society)

Becentral / Mediawijs, Kantersteen 10, 1000 Brussel
